

CANLILARIN ORTAK ÖZELLİKLERİ

İnsanlar , bitkiler ve hayvanlar canlı varlıklardır. Canlıların beslenme, büyüme, gelişme, hareket etme, üreme, solunum , boşaltım yapma, uyarıcılara tepki verme gibi ortak özellikleri vardır.

1. Büyüme ve Gelişme: Çevremizde gördüğümüz bütün canlılar; büyür ve gelişirler. Büyüme, canlıların boy, vücut hacmi ve kütlesinin artmasıdır. Küçük bir bebek yıllar sonra kocaman bir insan olur. Toprak-tan çıkan bitkiler bir süre sonra kocaman olabilirler. Yeni doğan bir buzağı bir süre sonra kocaman bir inek olabilir.

2. Beslenme : Her canlı gerekli enerji ihtiyacını karşılamak ve yaşamlarını devam ettirebilmek için beslenir. İnsanlar ve hayvanlar besinlerini dışarıdan hazır olarak alır. Bitkiler ise besinlerini kendileri yaparlar. Aslan, kurt , kaplan , kartal gibi hayvanlar etle; koyun, at, inek , zebra , fil gibi hayvanlar otla beslenir.

3. Hareket Etme: Her canlı hareket eder. Ama her canlı yer değiştiremez. İnsanlar ve hayvanlar birçok nedenden dolayı yer ve yön değiştirerek hareket eder. Bitkiler genellikle kökleriyle toprağa bağlı oldukları için bir yerden başka bir yere yer değiştirerek hareket edemez. Çiçeklerini ve yapraklarını Güneş'e, köklerini de suya yönelterek hareket ederler.

4. Solunum : Hava olmadan canlılar yaşayamaz. Dışarıdan oksijen alan canlılar, dışarıya karbondioksit verirler. Bitkiler; gündüzleri dışarıdan karbondioksit alır, dışarıya oksijen verir. Geceleri ise dışarıdan oksijen alır, dışarıya karbondioksit verir.

5. Boşaltım: Besin maddelerinin vücutta kullanılması sonucu, artık maddeler ortaya çıkar. Artık maddelerin dışarı atılması olayına boşaltım denir. Bitkiler artık maddelerini dökülen yapraklar sayesinde dışarı atar.

6. Tepki Gösterme: Canlılar çevrelerindeki ışık, sıcaklık gibi uyarılara çeşitli şekillerde tepki gösterirler. İnsanlar ve hayvanlar uyarıları çabuk alırken, bitkilerde uyarılar yavaş alınır.

7. Çoğalma: Canlıların kendilerine benzer yeni canlılar oluşturmalarına çoğalma (üreme) denir. Canlıların soylarını devam

ettirebilmeleri çoğalmalarına bağlıdır. İnsanlar ve kimi hayvanlar doğurarak çoğalırlar. Kuşlar , balıklar , böcekler gibi hayvanlar ise yumurtlayarak çoğalırlar. Bitkiler ise tohumla çoğalırlar.